

اقتصاد ایران

شگردِ تعرفه‌ای

واردکنندگان آیفون؛ افشای

مسیر های مخفی

در حالی که کارگروه بازگشت ارز صادراتی تلاش جدی برای بستن منافذ واردات کالای غیرضرور از محل صادرات مواد خام و نیمه‌خام در زنجیره فلزات را در دستور کار قرار داده است، همچنان شاهد رونمایی شگردهای تازه برای تداوم مسیر واردات آیفونهای لوکس هستیم.

واردکنندگان آیفون و دیگر کالاهای غیرضروری با بهره‌گیری از رویه‌های جدید در تجارت، مسیرهای تازه‌ای برای واردات این اقلام پیدا کرده‌اند. این اقدامات در شرایطی صورت می‌گیرد که بر اساس مصوبات کارگروه بازگشت ارز صادراتی در اسفند ۱۴۰۲ و شهریور ۱۴۰۳، صادرکنندگان ملزم شده‌اند از حاصل از صادرات خود را یا در سامانه رسمی (سامانه نیما،مرکز مبادله) عرضه کنند یا برای واردات اقلام مرتبط با زنجیره ارزش تولیدی خود در حداکثر ۲۰۰۰ ردیف مشخص مصرف نمایند. بر اساس این مقررات، زنجیره‌های تولیدی از جمله فولاد، مس و پتروشیمی تنها می‌توانند از حاصل از صادرات محصولات خود را برای واردات اقلام مرتبط با زنجیره ارزش خود مصرف کنند، برای نمونه:

زنجیره مس باید از حاصل از صادرات کاتد مس، مفتول‌های ۸میلی‌متری و ۲میلی‌متری را برای واردات تجهیزات یا مواد اولیه مرتبط با زنجیره تولیدی خود استفاده کند. زنجیره فولاد نیز ملزم شده است از حاصل از صادرات شمش فولاد یا دیگر محصولات نیمه‌خام را تنها برای واردات اقلام مرتبط با تولید مصرف کند.

با این حال، شگردهای تازه‌ای که توسط واردکنندگان به کار گرفته شده، نشان می‌دهد که این قوانین نتوانسته‌اند به‌طور کامل جلوی واردات کالاهای غیرمرتبط، مانند تلفن همراه آیفون یا خودروهای لوکس را بگیرند. مصوبات بازگشت ارز در مقابل شگرد واردکنندگان؛ آیفون‌ها همچنان وارد می‌شوند؛

۱ - زنجیره مس:

در گذشته، واردکنندگان با صادرات کاتد مس یا مفتول‌های مسی، ارز حاصل را برای واردات آیفون مصرف می‌کردند.

اکنون، با اعمال محدودیت‌های بازگشت ارز در حوزه صادرات مفتول، مسیر صادرات به‌سمت کابل‌های مسی تغییر یافته است تا همچنان از طریق آن واردات کالاهای غیرمرتبط مثل آیفون انجام شود.

۲ - زنجیره فولاد:

پیش‌تر از حاصل از صادرات شمش فولاد برای واردات طلا و تلفن همراه مصرف می‌شد. در زمان حاضر، این واردکنندگان با صادرات محصولاتی مانند فنس فلزی، همچنان واردات آیفون را ادامه می‌دهند.

۳ - زنجیره پتروشیمی:

در حوزه پتروشیمی، ارز حاصل از صادرات لوله‌های پلاستیکی به واردات تلفن همراه یا دیگر کالاهای غیرمرتبط اختصاص یافته است. شکاف در قوانین ارزی؛ چرا آیفون‌های لوکس همچنان از مسیر صادرات مواد نیمه خام وارد می‌شوند؟

این روندها نشان می‌دهد که محدودیت‌های اعمال‌شده در مصرف ارز حاصل از صادرات در زنجیره ارزش تولیدی، به‌دلیل ضعف‌های اجرایی، نتوانسته‌اند کاملاً کارآمد باشند. واردکنندگان با جست‌وجوی ردیف‌های تعرفه مجاز و تغییر مسیر صادرات محصولات خام و نیمه‌خام، همچنان موفق به واردات کالاهای غیرضروری شده‌اند.

پیامدهای اقتصادی و راه‌حل‌ها

هدایت ارز حاصل از صادرات به‌سمت واردات کالاهای غیرضروری، مانند آیفون، موجب خروج بی‌رویه ارز از کشور می‌شود. این روند به کاهش تخصیص منابع ارزی به کالاهای اساسی و تولیدی منجر می‌شود و فشار بیشتری بر بخش تولید وارد می‌کند.

اقتصاد ایران

اگرچه حجم مبادلات تجاری میان ایران و تاجیکستان در سال گذشته با رشد چشمگیری به ۲۷۰میلیون دلار افزایش یافت اما فعالان اقتصادی و تجاری ایران، ایجاد تعرفه‌های ترجیحی و خرید اعتباری را راهی برای ارتقای حجم تجارت دو کشور می‌دانند.

مسعود پزشکیان رئیس جمهور به‌همراه هیئت تجاری اتاق ایران با هدف گسترش روابط دوجانبه و نیز امضای توافقنامه جامع میان تهران و مسکو، امروز به‌منظور سفری سه‌روزه عازم تاجیکستان و روسیه می‌شود، همچنین پیش از این سفر، نشستِ بین فعالان اقتصادی ایران و تاجیکستان برگزار شد و در این نشست تأکید شد سطح مناسبات اقتصادی با تکیه بر اشتراکات فرهنگی تقویت شود.گفتنی است روابط تجاری میان ایران و تاجیکستان بر پایه اشتراکات فرهنگی، تاریخی، و زبانی استوار است و از ظرفیت بالایی برای توسعه برخوردار است.

تاجیکستان به‌عنوان کشوری در آسیای مرکزی، با منابع غنی معدنی و نیازهای اقتصادی متنوع، یکی از بازارهای بالقوه برای محصولات ایرانی محسوب می‌شود. حجم تجارت ایران با تاجیکستان از ۹۸ تا ۱۴۰۲ حدود ۲۰۰درصد افزایش یافته است. بر اساس گزارش‌ها، این حجم از حدود ۵۷ میلیون دلار در پنج سال گذشته به ۲۷۰ میلیون دلار در سال گذشته افزایش یافته است، همچنین، برای سال جاری هدف‌گذاری شده است که این رقم به ۷۰۰ میلیون دلار برسد، این در حالی است که چندی پیش سفیر تاجیکستان در ایران اظهار داشته است که ظرفیت افزایش حجم تجارت دوجانبه تا یک میلیارد دلار نیز وجود دارد.

کیفیت تجارت ایران با تاجیکستان چگونه

ارز – بانک

در دیدار هیات رئیسه و روسای کمیسیون‌های تخصصی اتاق بازرگانی تهران با وزیر اقتصاد به همراه روسای کل بانک مرکزی، گمرک، بیمه مرکزی، سازمان امور مالیاتی، سازمان بورس و اوراق بهادار، رئیس مرکز مطالعات، پایش و بهبود محیط کسب‌وکار وزارت و اقتصاد و جمعی از مسوولان این وزارتخانه، مهم‌ترین مسائل و چالش‌های امروز اقتصاد کشور در حوزه سیاست‌های پولی، مالی و ارزی، فضای کسب‌وکار، مداخلات دولت و تعامل بخش خصوصی و نهادهای زیرمجموعه این وزارتخانه به بحث و بررسی گذاشته شد.

محمدرضا فرزین؛ رئیس‌کل بانک مرکزی، در این دیدار به تصمیم اخیریه که در هیات دولت برای جبران نقدینگی بنگاه‌ها اتخاذ شده، اشاره کرد و گفت: یک بسته ۲۵۰ هزار میلیارد تومانی برای تأمین نقدینگی پروژه‌ها درنظر گرفته شده و طبق آن، وزارتخانه‌های صمت، جهاد کشاورزی و بهداشت و درمان، باید پروژه‌های هر یک از بخش‌ها را به ما معرفی کنند.

فرزین همچنین، بخش دیگری از راهکارهای تأمین مالی را اوراق گواهی سپرده خاص عنوان کرد و افزود: اوراق گام و برات الکترونیک نیز از دیگر راهکارهای تأمین مالی بنگاه‌هاست.

رئیس‌کل بانک مرکزی با بیان اینکه به میزان ۲۰۰ میلیون دلار اوراق گام به شرکت‌ها داده می‌شود که این اوراق برای رفع تعهد ارزی نیز قابل ارائه و پذیرش است؛ تصریح کرد: از ابتدای سال تاکنون، حدود ۸۰۰ هزار میلیارد تومان ال‌سی داخلی در بانک‌ها منتشر شده است.

فرزین حرکت به سمت ایجاد یک بازار واحد برای ارز را از اقدامات دولت چهاردهم بیان کرد و افزود: به‌زودی بازار فوروارد و سلف‌فروشی ارز را راه‌اندازی خواهیم کرد. میزان عرضه ارز در این بازار جدید، روزانه ۷۰ تا ۸۰ میلیون دلار خواهد بودوی با بیان اینکه در بازار نیمه، معاملات واقعی صورت نمی‌گرفت، افزود: باید یک بازار تاباور ایجاد می‌کردیم، ضمن آنکه از شش ماه پیش، خود را برای دوران ریاست‌جمهوری جدید آمریکا نیز آماده کرده بودیم که اگر کمبود

خلخالی:خودروسازی را نباید به یک قطعه ساز واگذار کرد

ابوالفضل خلخالی کارشناس صنعت خودرو می گوید: مسئله تعارض منافع در خودروسازان داریم که باعث ضربه به این صنعت شده است، یعنی دخالت قطعه‌ساز در خودروسازی؛ اکنون قطعه‌ساز در هیأت مدیره خودروساز نقش دارد که این تعارض منافع باید مدیریت شود.

وی افزود: در این جلسات شرکت ها موظف می شدند میزان تولید را اعلام و در صورت کمبود، تولید را افزایش دهند؛ با پیگیری های مستمر این تولید افزایش یافت، اکنون نیز باید وضعیت تولید، پیگیری شود. این کارشناس صنعت خودرو گفت: قیمت گذاری دستوری نیز تاثیر زیادی در میزان تولید دارد؛ چرا که خودروساز با قیمت دستوری خودرو را می فروشد و این قیمت گذاری دستوری باعث افزایش زبان خودروسازان شده است. خلخالی گفت: عامل مؤثر دیگر در کاهش تولید، قطعی برق است؛ در بحث تعطیلی ها و تخصیص ارز بی نظامی هایی وجود داشت که باعث کاهش تولید شد.

هدف گذاری تجارت امیلیارددلاری ایران و تاجیکستان

است؟

طی سال‌های اخیر، ایران به تاجیکستان کالاهایی از قبیل نفت پالایش‌شده، ورق‌های پلاستیکی خام، پلیمرهای اتیلن، مواد شوینده، سرمایه‌ک بدون لعاب، کیف‌های بسته‌بندی، بلوک‌های آهنی، پلیمرهای پروپیلن، مواد غذایی آماده، درپوش‌های پلاستیکی، انواع پلی‌اتیلن، دستگاه‌های پردازش سنگ، طناب است. بر اساس گزارش‌ها، این حجم از حدود ۵۷ میلیون دلار در پنج سال گذشته به ۲۷۰ میلیون دلار در سال گذشته افزایش یافته است، همچنین، برای سال جاری هدف‌گذاری شده است که این رقم به ۷۰۰ میلیون دلار برسد، این در حالی است که چندی پیش سفیر تاجیکستان در ایران اظهار داشته است که ظرفیت افزایش حجم تجارت دوجانبه تا یک میلیارد دلار نیز وجود دارد.

کیفیت تجارت ایران با تاجیکستان چگونه

راه اندازی بازار سلف ارزی به زودی

رئیس کل بانک مرکزی بااعلام اینکه ذخایر ارزی در کشور به اندازه کافی وجود دارد، اظهار داشت: بازار سلف ارزی به زودی راه اندازی می‌شود.

در بازار ارز رخ داد بتوانیم آن را تأمین کنیم. در حال حاضر، میزان عرضه ارز را به ۶۰ درصد رسانده‌ایم.

فرزین تأکید کرد: اعتبارات مناسب ارزی و ریالی برای صنایع دارویی و تجهیزات پزشکی کشور درنظر گرفته‌ایم و خوشبختانه به اندازه کافی در کشور ارز وجود دارد؛ بنابراین نگرانی برای اهالی اقتصاد ایجاد نخواهد شد. رئیس‌کل بانک مرکزی تصریح کرد: نرخ ارز ۲۸ هزار ۵۰۰ تومان برای تخصیص کالاهای اساسی که تأمین آن ابتدای سال آینده و فروردین ماه توسط واردکنندگان انجام شده باشد، به نرخ اسفند امسال محاسبه خواهد شد. رئیس‌کل بانک مرکزی همچنین، درباره مطالبه بانک‌ها از متقاضیان دریافت تسهیلات مبنی بر معدل مانده حساب بانکی شرکت‌ها، عنوان کرد: بنگاه‌ها و متقاضیان تسهیلات بانکی باید موارد خارج از مقررات را به بانک مرکزی اعلام کنند تا بخش نظارتی این نهاد موضوع را مورد رسیدگی قرار دهد.

رئیس‌کل بانک مرکزی، نیز به تصمیم اخیریه

روزنامه صبح ایران / سال دهم – شماره ۱۶۲۱

۲۹ دی ماه ۱۴۰۳ / با ما همراه شوید

www.serajonline.com – @serajname

۴ اقتصاد بانک انرژی،تحلیل ها

اقتصاد ایران

هزینه دولت بیش از مالیات

گام اشفافیت باطرح نشان

دار کردن

سختگوی سازمان مالیاتی گفت:درآمدهای وصولی مالیات در سال گذشته تنها کفاف هزینه ۴ دستگاه دولتی را داد و مابقی هزینه های دولتی از محل سایر درآمدها پوشش داده شد.

مهدی موحدی، سخنگوی سازمان امور مالیاتی، در گفت‌ووبی با اشاره به ابهاماتی که اخیراً در مورد محل مصرف مالیات‌های وصولی مطرح شده است، اظهار داشت: «سازمان امور مالیاتی طبق قانون وظیفه وصول مالیات را بر عهده دارد و تعیین محل مصرف مالیات‌های وصولی بر عهده سازمان برنامه و بودجه است.»

وی با اشاره به تلاش‌های سازمان مالیاتی برای افزایش شفافیت در این حوزه گفت: «در دو سال اخیر، سعی کردیم با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه کشور، ضمن مشخص کردن محل مصرف مالیات‌ها، اقدامات مؤثری در حوزه فرهنگ سازی محل مصرف درآمدهای مالیاتی انجام دهیم. در همین راستا، اقداماتی با همکاری دولت صورت گرفت و در نهایت، نخستین گام برای تعیین محل مصرف مالیات‌های وصولی در قالب طرح نشان دار کردن مالیات‌ها برداشته شد.»

محل نشان دار کردن مالیات‌ها برای تعیین هدف‌گذاری برای نظام‌مند کردن بودجه‌ریزی و مالیات موحدی تأکید کرد: «سعی ما این است که محل مصرف تمام مالیات‌های وصولی از سوی مالیات‌دهندگان مشخص شود. هدف بالاتر، ایجاد یک رابطه نظام‌مند بین مصرف اعتبارات بودجه و درآمدهای مالیات است. تلاش ما بر این است که طبق یک قاعده کلی، فرهنگ‌سازی کنیم تا ریتال به ریتال مالیات جمع‌آوری‌شده در محل مصرف مشخص قرار گیرد.»

وی با اشاره به طرح «شان‌دار کردن مالیات‌ها» افزود: «این طرح با هدف ایجاد شفافیت در مصرف مالیات‌ها اجرا شد و تلاش بر این بود که مودیان محل مصرف مالیات پرداختی خود را مشخص کنند. در نهایت، یک رابطه نظام‌مند و پیوند مشخص میان درآمد و محل مصرف مالیات‌ها ایجاد شود.»

موحدی در ادامه توضیح داد: «در طرح نشان‌دار کردن مالیات‌ها، ۴۰۰ هزار مودی و شخص حقیقی در تأمین مالی بیش از ۱۹۰۰ پروژه مشارکت داشتند. این پروژه‌ها به تفکیک ملی، استانی و شهری طبقه‌بندی شده بودند و مودیان می‌توانستند تأمین مالی پروژه‌های آب و فاضلاب، بهداشت و درمان، و سایر حوزه‌ها را از محل مالیات پرداختی خود انتخاب کنند.»

هزینه‌های دولت بیشتر از درآمد مالیاتی/ درآمدهای مالیاتی کفاف هزینه‌های دولت را هم نمی‌دهد

موحدی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به ابهاماتی که اخیراً در فضای مجازی در مورد محل مصرف مالیات‌ها مطرح شد، گفت: «سال گذشته حدود ۸۱۰ هزار میلیارد تومان مالیات وصول شد. این در حالی است که این رقم تنها کفاف هزینه‌های چهار دستگاه را می‌دهد. با این رقم، فقط وزارت بهداشت و درمان، وزارت کار، رفاه و تامین اجتماعی و صندوق‌های بازنشستگی را پوشش داد.»

وصول درآمد مالیاتی به معای خرج اندر یک کشور دیگر نیست

وی افزود: «به طور کلی، جمع هزینه‌های دولت بسیار بیشتر از مالیات‌های وصولی است و باقی بقیه‌ها از محل درآمدهای فروش اوراق و سایر دارایی‌ها تأمین می‌شود. بر این اساس، وصول درآمد مالیاتی به این معنا نیست که در کشوری دیگر هزینه می‌شود؛ بلکه این درآمدها برای تأمین نیازهای داخلی به کار می‌رود.»

به تاجیکستان با اشاره به مزیت این کشور با توجه به وجود پنج منطقه آزاد تجاری برای بازرگانان ایرانی گفت: باید در برخی رشته‌های صنعتی، تعرفه‌های ترجیحی بین دو کشور ایجاد شود. ایجاد تعرفه ترجیحی در زمینه محصولاتی نظیر پنبه و پوشاک می‌تواند مؤثر باشد.

او به جایگاه ایران در تولید صنایع دستی اشاره کرد و بیان داشت: ایران از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان فرش دستباف است و فرش‌های نفیس دنیا را تولید می‌کند؛ محصولاتی که به‌عنوان سفیر اقتصادی در خانه‌ها برای مردم دلخوشی ایجاد می‌کند. سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی ایرانی می‌توانند بازار صنایع دستی را در تاجیکستان توسعه دهند.

تاجیکی‌ها می‌توانند اعتباری از ایران کالا وارد کنند.

رئیس اتاق ایران برای تقویت صادرات ایران به تاجیکستان پیشنهاد داد تجارت تاجیکی کالاهای ایرانی را به‌صورت اعتباری خرید کنند. صمد حسن‌زاده دراین‌باره گفت: در بیشتر صنایع به‌خصوص صنایع غذایی، مصالح ساختمانی، فولاد، شیشه، کاشی و سرامیک، در پنجره و کابینت و... فرصت‌های بسیار خوبی داریم و این امکان وجود دارد که به‌صورت اعتباری برای صادرات با ضمانت‌نامه‌های بانکی به‌مدت شش ماه در اختیار بازرگانان تاجیکستان قرار دهیم.

موانع تجارت ایران با تاجیکستان چیست؟

با وجود فرصت‌های فراوان، روابط تجاری میان ایران و تاجیکستان با چالش‌هایی نیز مواجه است. این چالش‌ها شامل محدودیت‌های بانکی و مالی ناشی از تحریم‌ها، نبود زیرساخت‌های حمل‌ونقل مناسب، و موانع گمرکی است، با رفع این موانع و ایجاد تسهیلات بیشتر، دو کشور می‌توانند روابط تجاری خود را گسترش دهند.

او در ادامه، به مسئله ارز و بازار آن اشاره و حرکت به سمت ایجاد یک بازار واحد برای ارز را از اقدامات دولت چهاردهم بیان کرد و افزود: به‌زودی بازار فوروارد و سلف‌فروشی ارز را راه‌اندازی خواهیم کرد.

فرزین در همین‌باره، تصریح کرد که میزان عرضه ارز در این بازار جدید، روزانه ۷۰ تا ۸۰ میلیون دلار خواهد بود. وی با بیان اینکه در بازار نیمه، معاملات واقعی صورت نمی‌گرفت، افزود: باید یک بازار تاباور ایجاد می‌کردیم، ضمن آنکه از شش ماه پیش، خود را برای دوران ریاست‌جمهوری جدید آمریکا نیز آماده کرده بودیم که اگر کمبود در بازار ارز رخ داد بتوانیم آن را تأمین کنیم. در حال حاضر، میزان عرضه ارز را به ۶۰ درصد رسانده‌ایم.

فرزین در همین‌باره، تصریح کرد که اعتبارات مناسب ارزی و ریالی برای صنایع دارویی و تجهیزات پزشکی کشور درنظر گرفته شده‌است. وی افزود: ارز به اندازه کافی وجود دارد و نگرانی نداریم. رئیس‌کل بانک مرکزی همچنین، در پاسخ به پرسش مطرح شده از سوی یکی از اعضای هیات نمایندگان اتاق تهران، تصریح کرد که نرخ ارز ۲۸۵۰۰ تومان برای تخصیص کالاهای اساسی که تأمین این کالاها طی ابتدای سال آینده و فروردین ماه توسط واردکنندگان انجام شده باشد، به نرخ اسفندماه امسال محاسبه خواهد شد. رئیس‌کل بانک مرکزی همچنین، درباره مطالبه بانک‌ها از متقاضیان دریافت تسهیلات مبنی بر معدل مانده حساب بانکی شرکت‌ها، این را عنوان کرد که بنگاه‌ها و متقاضیان تسهیلات بانکی باید موارد خارج از مقررات را به بانک مرکزی اعلام کنند تا بخش نظارتی این نهاد مورد رسیدگی قرار دهد.

تأمین مالی را اوراق گواهی سپرده خاص عنوان کرد و افزود: اوراق گام و برات الکترونیک نیز از دیگر راهکارها و اقدام در دست اجرا برای تأمین مالی بنگاه‌هاست. رئیس‌کل بانک مرکزی در همین رابطه، تصریح کرد که به میزان ۲۰۰ میلیون دلار، ارز اوراق گام به شرکت‌ها داده می‌شود که به گفته وی این اوراق برای رفع تعهد ارزی نیز قابل ارائه و پذیرش است. فرزین همچنین به ال‌سی داخلی اشاره کرد که به گفته وی، طی امسال تاکنون، حدود ۸۰۰ هزار میلیارد تومان ال‌سی داخلی در بانک‌ها منتشر شده‌است.

کاریگاتور / گرانی اجاره‌بها برا مستاجران

